

DE PERIODE STEENACKER GEZIEN IN DE GESCHIEDENIS VAN DE R. SPORT NAUTIQUE OOSTENDE.

VOORWOORD.

De Sport Nautique en de "bootjeroeiing" vormen een gedenkwaardige brok folklore en sportgeschiedenis van de Saswijk.

De tweedaagse Pinksterregatta waren decennia lang , en dan vooral de periode tussen de twee wereldoorlogen, het evenement die op 't Sas voor de grootste volkstoeloop zorgde. Op die dagen stonden langs de kanaaloeverers dikke hagen toeschouwers opeengepakt, die overwegend vanuit Oostende met de open seizoentrampetjes werden aangevoerd. En langs de kant van de gasketels volgde een volgepropte stoomtram alle wedstrijden.

Voor de cafés en andere handelszaken langs de vaart waren dit de gouden dagen van het jaar, die qua verkoop zelfs de beste kermisdagen overtroffen.

Een tijd waaraan veel oude Sassenaars met weemoed terugdenken.

Een figuur die door zijn sportieve prestaties een blijvende stempel heeft gedrukt op de geschiedenis van "de Sport" is een geboren en getogen Sassenaar, namelijk Henri Steenacker.

We hebben vriend Henri gevraagd voor het Jaarboek van Ter Cuere zelf eens een overzicht van zijn glansrijke roeiersloopbaan te willen neerschrijven, gepaard aan enkele historische gegevens.

Hier volgt deze autobiografie, die reeds gepubliceerd werd in het gazetje van de Noordzeeregatta van 2 en 3 juni 1963, aangevuld met een paar bladzijden historiek over de clubhuizen van de Oostendse roeivereniging.

R.E.

Er werd mij gevraagd een soort autobiografie te schrijven. ik moet toegeven dat ik als ex-sportman voor deze opdracht wat terugdeins, want in ons klein sportminnend landeke ontbreekt het nooit aan critici, die met een loepe uitpluizen of nergens aan grootspraak wordt gedaan. Een sportman moet echter steeds de handschoen durven opnemen. Als gepensioneerde heb ik echter het voordeel dat mijn geschriften niet meer moeten bevestigd worden door prestaties in de toekomst. Over een 15 jaar lange sportloopbaan is een boek te schrijven. Ik tracht dan ook bondig en realistisch te zijn en ik zal alleen de meest invloedrijke en de minst gekende punten uitdiepen.

Het mag gezegd, dat de periode Steenacker, in de roeisport te Oostende, mag beschouwd worden als een soort Nieuw Testament, met net zoals in de Bijbel een Joannes de Doper, die de verlosser aankondigt. Van bij het ontstaan, in 1871, had Sport Nautique een reeks zeer verdienstelijke roeiers, die echter, om verschillende redenen, die in het kader van dit artikel niet kunnen uitgepluisd worden, het niet verder hebben gebracht dan nationale prestaties. Uitzondering moet echter worden gemaakt voor de damesploegen kort voor Wereldoorlog II. In deze periode werden op nationaal plan vele overwinningen geboekt en was Oostende in Noord-Frankrijk de ongekroonde koning van de wedstrijden rond boeien. De ambities beperkten zich tot het dromen over een nationale titel in de seniors-klasse. Deze droom werd eindelijk werkelijkheid in 1938, met de vier-zonder-stuurman: Lucas- Bollenberg- Vanhoecke- Rousselle. Alles bleef echter zoals het steeds geweest was: geen deelname aan de Europese kampioenschappen maar voor het sluiten van het roeiseizoen: de wedstrijden te Boulogne, op 15 augustus, met de traditionele sortie in Noord-Frankrijk. Uit de lichte van vóór de Oorlog is echter nog een lichtpunt naar voor gekomen: de ploeg Vanhoutte- Heuzel die echter op een haar zijn selectie miste voor de Olympiade te Londen. Daarna kwam echter de omwenteling: Stan Vanhoutte, een roeier zonder persoonlijke skiff, begon zich in skiff te trainen. Tot op dat ogenblik gold de stelregel, dat

een skiff strikt persoonlijk was. Daar de aankoopprijs zeer hoog opliep konden slechts weinig begunstigden zich de luxe permitteren in skiff te roeien. Door de sportiviteit van twee skiffeigenaars, kreeg Stan de mogelijkheid in een geleende boot te roeien. Hij schoot in vuur en vlam en wie hem kent weet dat het niet lang zou duren of hij zou een skiff hebben. Met de medewerking van het komitee en de supportersclub, richtte hij een bal in. Het werd een succes en met de opbrengst werd een skiff gekocht, eigendom van de Sport Nautique, maar ten gebruike van Stan.

Na deze lange maar noodzakelijke inleiding komen we terug op ons onderwerp. Gedurende de oorlog lag alle roeibedrijvigheid stil en werden de boten her en der geplaatst om eventuele opeising te vermijden. Op het einde van de oorlog werd het botenhuis beschadigd door de ontploffingen. Direct daarop werd met noodmiddelen en de spontane medewerking van alle leden het botenhuis heropgebouwd. De boten werden teruggehaald en er kon opnieuw met de roeibedrijvigheid worden aangevangen. Onnodig te zeggen, dat het materiaal op dat ogenblik in een weinig vleiende toestand was. Wat dan beschouwd werd als een nieuwe boot zou nu worden doodgeverfd als oude rommel.

Voor de competitie van 1945 beschikte Sport Nautique over de elementen van vóór de oorlog en over een achttal jongeren, die wat gespelevaard hadden en die de Oostendse kleuren zouden verdedigen in vier en in acht. Daarenboven waren er nog 3 big-boys namelijk Pintelon, Goemyne en Brissinck. Om de vier-yole te kunnen bemannen moest er nog een vierde man bijkomen: Steenacker werd aangeklampt en hij aanvaardde. Drie weken later begonnen de roeiwedstrijden. Voor Oostende was het de tijd van de laatste plaatsen, van defect aan materiaal, maar ook van nooit versagend enthousiasme.

Henri Steenacker behaalde zijn eerste medaille in twee met stuurman, beginneling, met zijn ploegmaat Boucquaert (stuurman Bolle) tijdens de grootse roeiwedstrijden te Terdonck. Waarschijnlijk is dit ook de eerste naoorlogse medaille van Sport Nautique. Daarna kwam de tijd in traditionele stijl van het betwisten van drie tot vier koersen per regatta. zeer talrijke eerste prijzen werden weggekaapt op Belgische en Noord-Franse koersvelden. Er werd gesleurd, gevloekt, gewonnen en gelachen.

Tientallen jongeren zijn in die tijd gekomen en gegaan. Tot in 1950 werden, ondanks de massale overwinningen, geboekt in de lagere klassen, slechts magere resultaten geboekt in de seniorsklasse: een dead head van de ploeg Lucas. Bollenberg met een Brusselse veteranenploeg te Oostende en enkele overwinningen van de zeer degelijke ploeg Vanhoutte- Heuzel bekroond met de nationale titel in twee met stuurman in 1948. Van dan af werd de Belgische roeiwereld gekenmerkt door de hegemonie van de jonge Antwerp Sculling Club. We zijn in 1950. In de jongerenklasse te Oostende waren de beste ploegen: Degrijse- Steenacker Henri en de veelbelovende vier Stubbe- Steenacker Fernand- Goekint- Fischer. Deze beide ploegen zouden ook hun kans wagen in de seniorskampioenschap. De eerste had geen kans tegen het Antwerps duo Jacobs- Mattelé; de tweede had een waterkans tegen een jonge sterke ploeg van Sculling. Kort vóór het kampioenschap werd Goekint gemobiliseerd wegens de Koningskwestie. In extremis werd beroep gedaan op Henri om hem te vervangen. Daar onze "nieuwe vier" een oudheidkundig voorwerp was in vergelijking met de Antwerpse boten, deden we beroep op Anversoise om ons een betere boot te lenen. We kregen de boot, we probeerden hem 's morgens en 's namiddags wonnen we het kampioenschap. Steenacker Henri behaalde daar zijn eerste nationale titel. Daar de roeiers van Antwerp Sculling Club de nationale titel in acht behaalden en hun selectie verdienden voor de Europese kampioenschappen te Milaan vroegen ze geen verdere testmatch en werd Oostende aangeduid voor Milaan. Op dat ogenblik keerde Goekint terug en de wat oudere reserve Henri, vloog uit de ploeg.

Ondertussen was Stan Vanhoutte, zoals vroeger gezegd, aan zijn skiff geraakt. Hij trainde als een bezetene en kwam op een behoorlijk nationaal peil. Ongelukkig genoeg viel hij op de jonge veelbelovende Brusselaar Demoulin, die hem bij de seniors de pas afsneed.

In 1951 werd dan de double-sculloploeg Vanhoutte- Steenacker gevormd. In de juniorsklasse ging alles naar wens en er zou een poging gedaan worden voor de nationale titel. De grote favoriet was het Antwerps duo Helzen-

Vanstichel. Bij de start geraakten beide ploegen in elkaars riemen. Opgehitst door wat te vurige supporters sloegen de Oostendenaars tijdens deze aanvaring hun riembladen stuk. Een nieuwe start werd gegeven. Alles ging wonderwel maar de Oostendenaars roeiden met hun kapotte riembladen aan dergelijk hoge cadans dat ze de eindmeet overschreden op de tweede plaats en totaal uitgeput. Na de eerste ontgoocheling werd besloten, op grond van die materiële tegenslag, een herkansing aan te vragen, die weliswaar de titel niet kon bezorgen, maar die toch kan toelaten deel te nemen aan de Europese kampioenschappen te Maçon. Het voorstel werd aanvaard, maar door allerlei diplomatieke en onsportieve spitsvondigheden wist de Antwerpse trainer Andersen deze match steeds te verdagen. Uiteindelijk werd dan toch een vaste datum bepaald. De uitdaging zou plaats hebben op het Albertkanaal, te Wijnegem. Met een heel benepen hart zijn we met een beperkte delegatie, waaronder de huidige voorzitter Bollenberg, naar Antwerpen afgereisd. Onze training had zwaar geleden door een verplichte dienstoverplaatsing van Stan, en dat kon in competitie zijn weerslag krijgen. In Antwerpen werden we niet te gunstig ontvangen: wat meenden die Oostendse boertjes te kunnen uitrichten tegen het "élite-team" van "Le Métropole"! Zuiver grootheidswaanzin en tijdverlies! Bij het opvaren naar de start werden de Antwerpenaars vergezeld door een hele sliert vurige supporters. Aan de overkant van het kanaal volgden twee of drie Oostendenaars. Bij de start waren we lichtjes achteraan maar we bleven in contact. Er werd gehuild! Geleidelijk aan geraakten we op dezelfde hoogte. In zijn enthousiasme begon de beginnening Steenacker weg en weer te vliegen maar oud-roeier Bollenberg kon hem met het schreeuwen van enkele raadgevingen weer intomen. Van dan af was de zaak geklonken. We rukten ons los! De Antwerpenaars staakten de strijd! Onze selectie was in kannen en kruiken. Er werden grote plannen gesmeed. Helaas de mens wikt maar God beschikt. De legerleiding beslistte dat Stan niet kon gemist worden en hij kreeg geen vergunning. We mochten thuis blijven.

In het vooruitzicht van de Olympiade in 1952 kreeg Henri de gelegenheid zich in Stan's skiff te trainen. Een goed skiffeur is steeds een zekere waarde in dubbel scull. We waren echter tot de conclusie gekomen, dat er iets aan onze trainingsmethode haperde. Het moet gezegd, dat er destijds heel weinig over training geschreven werd of het was om te zeveren over orthodoxe of Fairbairn-stijl. De ware bijbel in deze tijd was de boek in het Engels van Steve Fairbairn. Om de beste methode van training te vinden was er dan, zoals nu nog steeds, contact nodig met degelijke vreemde trainers. Stan moest en zou een degelijke trainer vinden. Hij deed beroep op de Federatie, en zij raadden hem aan contact te nemen met de Antwerpenaar Frans Thissen, destijds trainer van de fameuze ploeg Piessen- Collet. Dhr Thissen stemde toe en toen Steenacker op zekere dag na zijn dagtaak bij zijn schoonouders in "Boxeghem" kwam zaten Stan en de heer Thissen daar te wachten. Het was regenachtig vuil weder: een typisch Oostends weertje, weinig geschikt om te roeien. De kalme Thissen monsterde ons en sprak heel weinig, tot hij op zeker ogenblik voorstelde er maar aan te beginnen. Er werd duchtig geroeid en projecten gemaakt. Dhr. Thissen zou zijn persoonlijke boot ter beschikking stellen van Stan. Henri zou in de boot van Sport Nautique roeien. De teerling was geworpen: van nu af zou er met methode en schema's progressief getraind worden. Er moest geknokkeld worden in skiff om keihard te staan in de double scull. Het was duidelijk voelbaar dat aan het traditionele koersen met de einde seizoenwedstrijd te Boulogne een einde werd gesteld. Tot op dit ogenblik gold de mening dat een verplaatsing naar het buitenland een beloning en een einddoel was. Meedoen aan een internationale koers was een prestatie, niemand zou durven dromen daar als Oostendenaar iets in de pap te brokken.

Nu kwam het er niet meer op aan te vechten tegen oude mythologische godheden, maar er werd cijfertaal gesproken. Er werd fysisch en psychologisch met methode getraind. De vreemde roeiers, de droomgoden, hadden slechts twee armen en twee benen. Hun tijd was zus en zo. Het volstaat met uw eigen benen een soortgelijke tijd uit te stampen om op hun hoogte te geraken. trainer Thissen had roeiers gekend en gevormd die in Henley wonnen en op Europese en Olympische kampioenschappen hun woordje hadden meegepraat. Zulke fenomenen hadden we in Oostende nog niet gehoord en we kregen dus een buitenkansje.

Aldus voorbereid, werd begonnen aan de competitie 1952: Steenacker in skiff beginnening. Stan in skiff junior of senior, de twee samen in double scull senior. In Terdonk werd het een glansrijke overwinning in double scull en twee ereplaatsen in de skiff. In Oostende werd het een overwinning in skiff beginnening en een eervolle tweede plaats

in double scull. In deze specialiteit was een nieuwe ploeg opgedoken. Twee jonge krachten hadden zich verenigd: de Luikenaar Bobby George en de Antwerpenaar Jos Van Stichel. Ze koesterden hoge ambities en zouden naar Henley trekken

Als test-match voor de Olympiade te Helsinki zou de wedstrijd te Antwerpen in aanmerking komen. Er werd besloten daar grote troeven uit te spelen. Dhr. Thissen nodigde ons uit om op zijn kosten enkele dagen vroeger naar Antwerpen te komen en daar nog hard te trainen. Op de training zou er chrono gelopen worden tegen de gewezen kampioenen van Europa in four-oar de ploeg van Anversoise. Het was fameus en de verwachtingen stonden hoog gespannen. Er werd ook besloten dat Steenacker in Antwerpen zijn kans zou lopen in skiff senior. Het skiff-nummer werd een verrassing. Steenacker eindigde nipt tweede, na de Fransman Butel, maar vóór Demoulin en Van Stichel. In double-scull werden de Oostendenaars geklopt door George Van Stichel- en een Franse ploeg. Er rezen moeilijkheden voor de selectie voor Helsinki. Alleen een herkansing zou de oplossing brengen. De ploeg George- Van Stichel moest echter naar Henley en Stan verzaakte aan een herkansing en aan zijn loopbaan als roeier. Hij zou voortaan trainer worden. Steenacker moest dus zijn kans in skiff waarnemen. Zonder voorafgaande waarschuwing greep de wedstrijd Steenacker- Demoulin plaats te Wijnegem, op een avond in de week. Henri won met klank en mocht als beginneling deelnemen aan de skiffwedstrijd van de Olympiade te Helsinki. Daar won hij een herkansingswedstrijd maar kon zich niet klasseren in finale.

Na Helsinki hadden de Belgische kampioenschappen plaats. Henri won glansrijk in skiff. De uitslag werd betwist door de aanhangers van Bobby George en dit was de start van een rivaliteit en een pennestrijd in de dagbladen die 3 jaar duurde. Het duel George- Steenacker heeft destijds onze sportpers beroerd en menigeen voor de roeisport warm gemaakt.

Steenacker is onafgebroken kampioen gebleven tot en met 1959. In 1960 werd hij nipt onttroond door de jonge Luikenaar Lemaire. In skiff heeft hij talrijke overwinningen geboekt waaronder de meest merkwaardige: de vierlandenwedstrijd te Wijnegem in 1953, de Hollandbeker, te Amsterdam in 1955 en het kampioenschap van de Seine, te Parijs, eveneens in 1955. Hij is de eerste en enige Belg, die de Hollandbeker heeft kunnen winnen en de tweede Belg die te Parijs op de erelijst staat.

Vanaf 1954 vormde hij daarenboven ploeg in double-scull met zijn broer Fernand en, won met hem het Belgisch kampioenschap in 1954, 1955 en 1956. Samen geraakten ze in finale op de Europese kampioenschappen te Gent in 1955 (4de) en te Bled (5e). Zij namen deel aan de Olympiade in 1956, te Melbourne, maar ontgoochelden.

Henri kreeg er genoeg van en zou zich nog alleen op nationaal plan trachten te onderscheiden. Stan wist het echter te bekokstoven dat ploeg gevormd werd met de Luikenaar Higny. Hun eerste wedstrijd, het Belgisch kampioenschap, verloren ze omdat ze, door naijver in de club, moesten roeien in een oude ongeschikte boot. Met klank werd weerwraak genomen door een overwinning te Luzern. Nadien behaalde die ploeg een bronzen medaille op de Europese kampioenschappen in 1957, te Duisburg, nipt geklopt voor de tweede plaats.

In 1958 vormde hij ploeg met de jonge Lucas, won de zevenlandenwedstrijd, te Gent, en een 5e plaats op de Europese kampioenschappen, te Poznan. Het Belgisch kampioenschap double-scull won hij met Vanvooren, omdat Michel zich moest voorbehouden voor de acht-riem van de Zeemacht.

In 1959 behaalde hij met Lucas, de Belgische titel, maar ondanks een prachtige wedstrijd, konden ze zich niet klasseren in de finale van de Europese kampioenschappen, te Maçon.

Voor 1960, het jaar van Rome, werd er getraind als nooit te voren. Henri verkeerde in uitstekende vorm en zou ploeg vormen met de jonge belofte Brackx. Theoretisch moest die ploeg de sterkste zijn, die in Oostende had bestaan. Een double-scull met 2 skiffeurs van minder dan 7'30. Het moest alles worden en het werd een bittere ontgoocheling. Hier werd het bewijs geleverd, dat de wiskundige gelijkheid $1 + 1 = 2$ niet geldt in de sport. Een ploeg is geen

eenvoudige optelling van chrono's, maar een geheel met zijn eigen chrono. Op het kampioenschap werd het een nipte nederlaag in skiff en een pak slaag in double-scull. Hiermede werd aan de roeicarriere van Steenacker een einde gesteld. Henri besloot de pijp aan Maarten te geven.

Wat is Steenacker nu geweest in de Belgische roeisport? Zonder enige overdrijving mag gezegd worden: een uitzonderlijk goed element. Skiffeurs van 7'20 hebben er nooit dik gelopen in België. Om de hoogste toppen te scheren in skiff, op internationaal plan, miste Henri echter een tikje soepelheid. Dat komt uit zijn fysieke aard en door het feit dat hij in skiff begonnen is op een ouderdom waar de besten er mede uitscheiden. Verscheidene eerste prijzen heeft hij verloren door zijn te trage start, zodat minder sterke tegenstanders hem met een uiterste inspanning in de spurt konden vloeren.

In ploegverband kon Steenacker met een geschikte ploegmaat de hoogste toppen scheren. Dit werd duidelijk bewezen door de ploeg Steenacker- Higny. Dit was de eerste en enige werkelijke klasseploeg waarin Henri heeft geroeid. Deze ploeg was een zekerheid zonder minderwaardigheidscomplexen. Had een dergelijke ploeg van 1952 tot 1960 bestaan dan ware België zeker enkele medailles op Europese en Olympische kampioenschappen rijker geweest. We moeten eerlijk toegeven, dat de ploegen in double-scull tot aan de komst van het Russisch team Tsjukalov - Bertukov, in 1956, niet bijzonder sterk waren. Deze competitie is sinds 1958 nog veel zwaarder geworden, want voor het ogenblik zijn er een zevental ploegen, die als een klis aan elkaar hangen.

Wat betekent Steenacker voor de Sport Nautique Oostende? Hij is een baanbreker geweest, een ambassadeur. Op alle koersvelden is Oostende bekend geraakt. Er werden contacten gelegd bij de beste trainers van de roeisport en de Oostendse trainer werd de gelegenheid geboden op voet van gelijkheid met hen van gedachten te wisselen. Waar we vroeger minstens 10 jaar achteraan holden op trainingsgebied volgen we nu de besten op de voet. De fakkel van het succes werd brandend in ons clubhuis gebracht. Op de jongeren rust de taak deze fakkel brandend te houden.

DE CLUBHUIZEN VAN DE SPORT NAUTIQUE

Aan de hand van een artikel verwerkt in het programmaboekje van de regatta van 30 en 31 mei 1971 ter gelegenheid van het 100-jarig jubileum van Sport Nautique, persoonlijke herinneringen en een gesprek met Stan Vanhoutte volgt hierna een schema van de verschillende clubhuizen van Sport Nautique, steeds nauw verbonden met Bredene en gesteund door vele burgemeesters van de stad Oostende.

Sport Nautique werd gesticht op 15 juni 1871 en met het geld van de roeiers werden 2 boten gekocht: de gig voor 4 personen "Pétrel" voor 650 fr en de gig voor 2 personen "Alcyon" voor 550 fr. Om dit te viëren werden in tegenwoordigheid van de Koning en de Koningin succesvolle regatta ingericht. Met de opbrengst ervan werd een botenhuis gebouwd en op de wijk Conterdam werd een café, eigendom van juffer Lams, gehuurd als clubhuis. Het café noemde "Koek en Hesp" en was gelegen op de gedempte oude vaart, nadien ingepalmd door de spoorweg. Enkele jaren werden er wedstrijden geroeid tussen de brug aan de Smet de Nayerlaan en het clubhuis op de Conterdam.

Vanaf 1877 worden roeiwedstrijden ingericht in de havengeul.

In 1888 werden roeiwedstrijden ingericht op het kanaal in tegenwoordigheid van de Koning.

Tussen 1882 en 1899 werden er tweemaal Europese kampioenschappen ingericht te Oostende.

Een tweede clubhuis werd gebouwd tussen 1900 en 1904 op een stuk grond waar de Centrale van Ebes nu